

Useriøst og usselt

ILL. FOTO: DRAMMENS TIDENDE

Uverdigg: Drammensordføreren skryter av at de sparer millioner årlig på å ha privatisert renholdet. Synes virkelig politikerne i Drammen at det er ærerikt å kutte i lønn og pensjon for en lavlønsgruppe som i mange år har gjort en innsats for å holde kommunens bygg rene?

Side 4-5

Sikre kjøpekrafta

Er det rom for økte lønninger i offentlig sektor? Forbundets lønnspolitikk er solidarisk, forholder seg til frontfagsmodellen og baserer seg på likelønn og mest mulig sentral lønnsdannelse.

Side 2

Kongelig barnehagedag

Både konge og kunnskapsminister var involvert da Barnehagedagen ble markert tiende året på rad. Og, ikke minst, tusenvis av barn som hadde laget sine egne grunnlover.

Side 3

Arbeidstid skaper strid

Det strides om turnus på flere av landets sjukehem. Er det ok å jobbe 13-timersvakter i helgene for å få mer fri. Skaper det god omsorg for beboerne? Turnustrollet i Drammen har sin mening.

Side 8

ILL. FOTO: KARI-SOFIE JENSENE

FOTO: TERJE BENDIKSBY/NTB SCANPIX

ILL.: KARI-SOFIE JENSENE

NYHET

Felles kamp for heltid

Fire av ti kvinner jobber deltid. Selv om de kan ha gode personlige grunner, fremmer den høye bruken av deltid verken likestilling eller god samfunnsutvikling, mener Fagforbundet og Spekter.

Fagforbundet og arbeidsgiverforeningen Spekter, som blant annet organiserer helseforetakene, går til angrep på deltidskulturen. Fagforbundets leder Mette Nord og arbeidsgiverforeningen Spekters direktør Anne-Kari Bratten mener heltid må bli det normale, også i sykehusene.

Felles kamp

– Vårt mål er en heltidskultur. Det trengs et taktskifte. Arbeidsgiver må i større grad kunne si at «hos oss jobber vi heltid». Det betyr at man sier nei til folk som vil jobbe deltid hvis de ikke har en god grunn, som for eksempel omsorg for små barn eller eldre pårørende, sier Spektersjef Anne-Kari Bratten.

Bratten og Nord mener deltidsarbeidende kvinner tar for lett på ulempene med å jobbe deltid. Kvinnene kjenner farene som lav lønn, lav pensjon og mindre likestilling, men de skaper seg en kulturell og moralsk begrunnelse for å jobbe mindre.

Økonomisk avhengig

Deltidsarbeid kan føre til at man blir økonomisk avhengig av en partner, samtidig som man selv tjener opp mindre

lønn og pensjon. Flere av kvinnene som er intervjuet er klar over dette, men velger likevel å arbeide deltid.

Hele, faste stillinger

– Deltid hindrer likestilling ved at mange kvinner ikke kan klare seg på egen inntekt og pensjon, men det er også veldig dårlig samfunnsøkonomi. Vi kommer til å få et voldsomt behov for kompetent helsepersonell i årene som kommer. Hvis alle jobber deltid, må vi utdanne dobbelt så mange. Det kommer ikke til å gå, sier Bratten og Nord.

Regjeringa fører en politikk som svekker, snarere enn styrker arbeidslinja. Den har gjennomført en rekke tiltak som bidrar til å svekke kvinners deltakelse i arbeidslivet. Hvis regjeringa mener noe med sitt snakk om produktivitet og kompetanse bør de gjeninnføre 14 ukers papapermisjon, fjerne skatteklasser 2 for å stimulere til arbeid – og ikke passivitet, innføre to barnehageopptak i året og fjerne kontaktstøtten, mener de.

Undersøkelse

Fagforbundet og Spekter har fått Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) til å se

Enige: Mette Nord (tv) og Anne-Kari Bratten er enige om at en heltidskultur i arbeidslivet er nødvendig.

på hvorfor kvinner jobber deltid. I rapporten «Frivillig deltid - kun et spørsmål om tid?» kommer det fram at deltid i liten grad er et spørsmål om tid. Rapporten er laget av forskerne Cathrine Egeland og Ida Drange fra AFI.

26 prosent jobber deltid, 40 prosent av kvinnene, og bare 14 prosent av mennene. Dobbel så mange kvinner som menn oppgir ønske om mer fritid som begrunnelse. 18 prosent av kvinnene sier de velger deltid for å ha mer fri. Partners inntekt påvirker kvinnens tilpasning til deltid. Jo mer partner tjener, jo mer sannsynlig er det at kvinner jobber deltid.

Paradoks

– La meg nevne et lite paradoks, sier Mette Nord. Mange sier de velger deltid for å skape mer ro og harmoni i familien. Det kan se ut til at de lurer seg selv. Skal vi tro tallene er ikke partnerne deres enige. Menn som har partnere i heltid er faktisk mer fornøyd med fordelingen av oppgavene knyttet til barneoppdragelse og barneomsorg, sier hun.

GEIRMUND JOR

Rettferdig oppgjør

Med våren kommer sprikende meldinger om rikets økonomiske tilstand. Med bekymringsrynker oppfordrer arbeidsgiversida til et moderat lønnsoppgjør.

– Vi krever rettferdighet for våre medlemmer, sa leder i Fagforbundet, Mette Nord, da hun møtte pressen og la fram forbundets rammekrav 14. mars.

Kravene i tariffoppgjøret 2014 bygger på innspill fra tariffkonferansene i fylkeskretsene. At lønna skal fastsettes i sentrale forhandlinger og at generelle tillegg skal gis i kroner og ikke prosent, var meldingen fra samtlige. Den lokale potten skal være minst mulig, helst med klare sentrale føringer.

Handler om hverdagen vår

– Fagforbundets tariffoppgjør handler om en anstendig lønn og pensjon og arbeidsvilkår for alle helsearbeiderne. Det må til, skal vi klare å rekruttere de vi trenger framover. Helsearbeidere skal få hele og faste stillinger slik at de har sikker inntekt og en forutsigbar hverdag, sa Mette Nord.

– Alle som arbeider i kollektivtrafikken skal ha arbeidsgivere som verdsetter jobben de gjør og ikke hele tida leter etter billigste måte å få gjort jobben. Renholdere og andre arbeidstakere som gjør arbeid vi ikke kan klare oss uten, skal ha anstendige lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår, fortsatte hun.

– De som har høgskole og annen høy-

Tariffoppgjør: Arbeidstakersida gjør jobben sin og vil sikre kjøpekrafta til medlemmene.

ere utdanning skal ha vilkår som gjør at de søker seg arbeid i kommunene, i spesialisthelsetjenesten og i hele offentlig sektor, sa Mette Nord.

Kompensasjon for svakest lønnsvekst

Det tekniske beregningsutvalget la tidligere i år fram grunnlaget for inntektsoppgjøret 2014. I snitt har kommuneansatte hvert år fått 5 800 kroner mindre i lønnsøkning enn ansatte i industrien de siste fem åra.

– Det er en utvikling vi ikke kan leve med, sa Mette Nord.

Fagforbundet viser til Holden III-utvalgets konklusjoner som blant annet sier at det inntektspolitiske samarbeidet og koordinerte lønnsforhandlinger har bidratt til en god utvikling, høy sysselsetting og lav ledighet sammenliknet med andre land.

I motsetning til det regjeringa prøver å fortelle oss, så er verdiskapinga høy. Norge har relativt jevn inntektsfordeling og god reallønnsvekst. Holden III konkluderer med at frontfaget skal være normgivende for lønnsveksten i de andre sektorene.

– Fagforbundet mener at det er avgjørende at frontfagsmodellen videreføres for å sikre en rimelig lønnsutvikling i hele arbeidslivet, sa Mette Nord.

Vil ha sentral lønnsdannelse

Det tekniske beregningsutvalget viser at gruppene uten sentral lønnsdannelse har hatt høyest lønnsvekst.

– Dette kan ikke fortsette, fastslo Nord, og mener at denne skjevheten må kompenseres når rammene i offentlig sektor skal forhandles. Fagforbundet fører en solidarisk lønnspolitikk. Likelønn og en rettferdig lønnsutvikling kommer ved en kombinasjon av generelle tillegg, heving av tariffavtalenes ansiennitetsstiger/ minstelønnsatser og ved uttelling for all kompetanse.

– Forbundet organiserer bredt og skal ivareta medlemmer både med lang, formell utdanning, så vel som arbeidstakere med omfattende realkompetanse og fagutdanning, lovte forbundslederen.

Fagforbundets rammekrav for tariffperioden 2014-2016:

- Sikring av kjøpekraft.
- Sikre likelønn og lønnsutvikling ved kombinasjon av generelle tillegg og heving av tariffavtalens ansiennitetsstiger/ minstelønnsatser.
- Sikre garantiordninger for å fremme likelønn og lønnsutvikling for lavlønnte.
- Forsterke retten til uttelling for kompetanse, herunder tilleggs- og spesialutdanning, realkompetanse og lederansvar.
- Forsterke retten til full stilling og fast ansettelse.
- Heving av tillegg for ubekvem arbeidstid.
- Følge opp Stortingets behandling av offentlig uførepensjon, og sikre vilkår og nivå på offentlig AFP og tjenestepensjon.

RANDI TEVIK OG MARIA WATTNE

På tide å kreve seks timers arbeidsdag

– Det er på tide å veksle inn noe av velstanden vår i velferdsreformer, sa Kjellfrid Blakstad fra Fagforbundet. Hun deltok på en konferanse for sekstimersdag innen 1918.

– Sekstimersdag med full lønnskompensasjon er en god reform som setter livskvalitet foran forbruksvekst. Vi har råd til reformer som reduserer arbeidstida. Det er faktisk vår plikt å skape et arbeidsliv som gir rom for flere og ikke ødelegger helsa til folk. Dette er særlig viktig i dag, når noen samtidig prøver å utvide arbeidsdagen med lengre vakter. Men kravet må stilles solidarisk. Den materielle veksten kan jo ikke fortsette så lenge ikke alle får delta i festen, understreket Kjellfrid Blakstad.

1918: 8 timer – 2018: 6 timer

Ett hundre år etter at åttetimersdagen ble innført, mener initiativtakerne til konferansen i Oslo i mars at tida er inne for en ny arbeidstidsreduksjon, til seks timer. De krever sekstimersdag for alle innen 1918, når åtte timers normalarbeidsdag kan feire ett hundre år.

Siden da har produktiviteten økt og økt, slik at arbeidstakerne produserer langt mer verdi per time i dag enn i 1918. Samtidig er åttetimersdagen for lang for yrker som gir ulike slitasjeskader. Åtte timer er også for lenge for mange eldre, som gjerne skulle jobbe, men har blitt utslitt.

Fra konferansen «100 år med åttetimersdag er nok – sekstimersdag innen 2018!»

Handler om hele livet

– Skal normalarbeidsdagen omfatte alle, kan ikke denne normalen være åtte timer, sa Siri Jensen, en av initiativtakerne og aktiv i nettverket Kvinner på tvers.

– Det ser vi tydelig når det fortsatt er over 40 prosent av kvinnene som jobber deltid. Ikke fordi de er late eller ikke tar

FOTO: SEKSTIMERSDAGEN.NO

ansvar for kvinnesaken. Dette handler heller ikke bare om at arbeidsgiverne organiserer arbeidet som deltid for å presse mer ut av hver enkelt, selv om det er et viktig problem. Det handler om at livet er mer enn arbeidet – det handler om unger, få eller mange, friske eller med spesielle behov, om gamle foreldre, det handler om lang reisevei eller turnus som ikke passer med ungenes liv, det handler om ulikheter i helse. Og det handler sist, men ikke minst om at fortsatt blir unger og familie i hovedsak kvinners ansvar, minte Siri Jensen om.

Hadde bred støtte

Hun satte kravet i historisk sammenheng: Mellom 1960 og 1980 gikk bortimot en halv million flere kvinner ut i arbeidslivet, også kalt den store norske kvinnerevolusjonen av arbeidslivet. På åttitallet var det bred støtte til kravet om

Solidarisk: – Kravet om kortere arbeidsdag i Norge må kobles til internasjonal solidaritet. Det er vår plikt å ha tett kontakt med fagbevegelsen og kvinnebevegelsen i andre land, sa Lisbeth Reed, tillitsvalgt i Fagforbundet Sørlandet.

Kopi av en gammel fagforeningsfane

sekstimersdag. Kvinnene i LO var for, og kvinneorganiseringspartier hadde vedtak om sekstimersdagen, også Høyrekvinnene. Den omfattende støtten til kravet om arbeidstidsreduksjon ble møtt av en massiv motoffensiv, markedsført som fleksibilitet.

– Fleksibiliteten undergraver normalarbeidsdagen som sikrer at et normalt dagsverk er til å leve av, understreket Siri Jensen.

– I dag står det mange viktige kamper om normalarbeidsdagen. Dette er en viktig del av kampen om sosial dumping. Det forhandles ikke bare om lengden på arbeidstida, med innleid arbeidskraft som jobber 10-12 timer, men også om hvor mye innflytelse fagforeningene skal ha, sa hun.

MARIA WATTNE

Helt konge!

Både kongen og kunnskapsministeren var med da Barnehagedagen ble markert landet rundt den 18. mars. Et sted mellom 1700 og 2000 barnehager valgte å markere den tiende Barnehagedagen på rad.

Inspirert av grunnlovsjubileet var årets tema demokrati og barns medvirkning, med slagordet *Jeg har noe å si!* 5000 tomme plakater med gullramme var bestilt av barnehager over hele landet, med mulighet for å lage sin egen grunnlov. Mange barnehager brukte dagen til å overlevere sin egen grunnlov til ordfører, lokalpolitikere eller andre i kommunen.

Kongeboller

Førskolebarna i Kapellveien barnehage i Oppedgård hadde også laget sin egen grunnlov, og var så heldige å få audiens hos selveste kongen 14. mars. Et stort pressekorps ventet på dem da de ankom. Kongen tok imot dem med åpne ører, et smil og lune sjokoladeboller med rød saft til. Han dvelte spesielt ved punktene

Kyllinger: Barna fra Kapellveien tar en ønskereise av kyllingdansen for pressekorps på slottsplassen. Barna: Mari, Hennie, Agnes, Emrik, Lars og Jessica fra Kapellveien barnehage.

i grunnloven om at alle skal få leke hver dag, og at vi skal ha snille hender og snille ord til hverandre. Kongen tok seg god tid til å snakke med barna.

Jobber for fagarbeidere

I Ålesund besøkte kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen Fremmerholen barnehage og fikk presentert en grunnlov som handlet mye om vennskap. Ordfører Bjørn Tømmerdal fortalte at Ålesund har valgt å ha en høyere grunnbemanning enn normalt, for å sikre nok voksne til enhver tid.

– Vi ser at vi kan bli bedre på å legge til rette for at assistenter kan ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeider og jobbe mer planmessig for å få flere menn inn i barnehagene, sa ordføreren.

Nestleder i Fagforbundet, Sissel Skoghaug, roste kommunen for dette.

– Det er viktig at folk får dokumentere det de faktisk har lært gjennom et langt yrkesliv gjennom et fagbrev. I våre innspill til ny barnehagelov har vi foreslått å lovregulere grunnbemanningen og krav om fagarbeidere i barnehagene nettopp for å sikre god kvalitet og nok voksne.

Barnehagedagen er et samarbeid mellom Fagforbundet, Utdanningsforbundet og Foreldreutvalget for barnehager (FUB) og har som mål å synliggjøre innholdet i barnehagene og minne om den viktige jobben alle ansatte gjør.

ELLISIV SOLSKINNSBAKK

Vi står foran et lønnsoppgjør – kan du forestille deg at vi får kortere arbeidstid i stedet for høyere lønn?

Roger Eriksen
opplæringsansvarlig/organisasjonssekretær
Fagforbundet

Oslo Universitetssykehus

– Jeg synes det hadde vært en ide, men jeg tror ikke det er realistisk med tanke på at vi trenger flere hender i omsorg og pleie framover. Trenden er stikk motsatt, med press om langturnus og at folk skal jobbe mer. Vi må heller holde igjen for å bevare normalarbeidsdagen, og at ikke den regjeringen vi har fått, med Frp i spissen, rokker for mye ved arbeidsmiljøloven.

Anne Guri Haukvik,
kasserer i
Fagforbundet

Ledelse og Administrasjon Oslo

– Jeg har vondt for å se for meg at vi får kortere arbeidstid. Vi har snakka om 6-timersdagen i årevis og jeg kunne gjerne ha tenkt meg det. Jeg er mest bekymret for at vi ikke skal få på plass pensjonskravene i vårens oppgjør.

Ove Hamre
styremedlem i
Fagforbundet
Kemnerkontoret
Oslo.

– Jeg synes det hadde vært veldig bra med kortere arbeidstid. Kan-skje vi hadde fått mindre fravær. Det er et stort tidspress på for eksempel småbarnsfamiliene. Fritida betyr mye for mange.

Trine Posaa Nilsen
Fagforbundet
Barn og Oppvekst, Oslo

– Det er bedre med lønn, at kjøpekrafta opprettholdes. Hvis ikke blir brødet dyrere neste år. Med det presset arbeidsmiljølovene og tariffavtalene er under i dag, er det en seier bare å opprettholde de rettighetene vi har i dag.

Spar regnskogen

Får du OSS e-post-nyhetsbrev, kan du reservere deg mot å få papirutgaven. Fyll ut medlemsnummer og navn for bare å få nyhetsbrev på epost og lese OSS på nett:

<http://oss.fagforbundet.no/om>

Useriøst om privatisering fra NHO og ordføreren

Drammen kommune sparer titalls millioner kroner årlig på konkurranseutsetting, påstår NHO Service – tall som ikke kan dokumenteres, men kommer beleilig når kommunen er i ferd med å privatisere flere tjenester.

– Det de sparer, tas rett fra lommeboka til folk som har slitt for kommunen i årevis. Stygg arbeidsgiverpolitikk, sier Fagforbundet Drammen.

Artikkelen om besparelsene på NHO Services nettsider er skrevet av praktikant Markus Weierud.

At Weierud har permisjon fra bystyret i Drammen, hvor han representerer Høyre, er ikke nevnt. Praktikanten intervjuer sin partifelle Tore Opdal Hansen, som er ordfører i Drammen. I tillegg er artikkelen basert på en seks år gammel rapport, Sluttrapport fra ECON Pöyry om konkurranseutsetting i Drammen 2008.

Det er ikke gjort noen ny evaluering eller analyse av privatiseringen av kommunens renhold, verken økonomisk eller kvalitetsmessig.

Avslørte ordføreren

Ordfører Tore Opdal Hansen sier til NHO at konkurranseutsetting aldri har vært et selvstendig mål, bare «et viktig virkemiddel for å få ut mer av hver krone, slik at vi kan bruke flest mulig av de pengene vi har på de viktigste oppgavene».

Renhold av kommunens bygninger er altså ikke blant de viktigste oppgavene kommunen har. I stedet har ordføreren blant annet brukt penger på å engasjere First House og Sylvi Listhaug til å utarbeide en strategisk plan for nytt sykehus, som Drammens Tidende avslørte i fjor høst. Ordføreren benektet dette helt til avsløringene tvang ham til å offentliggjøre planen.

Før 1996 hadde Drammen kommune mer enn 135 årsverk som drev renholdet. Siden 2007 har ikke kommunen hatt en eneste renholder ansatt. De ble overdratt til de private virksomhetene Aircon AS og Toma, da renholdet ble privatisert. Etter

en ny anbudsrunde har Elite og AB Solutions tatt over renholdet. Det er disse som driver renholdet i kommunen i dag.

Renholderens tap

Siden ingen evaluering er gjort siden 2008, kontaktet Oss tillitsvalgte daglig leder av Drammen Eiendom, Paul Røland, for å få se grunnlaget for at ordføreren kan si han sparer titalls millioner årlig på renholdet.

– Det er naturlig å sammenligne med hva kostnadene ville vært dersom det ikke hadde vært foretatt organisasjonsendringer og konkurranseutsetting fra 1995. Korrigert for volumveksten i perioden og en videreføring av de årsverkene vi hadde, ville renhold i dag kostet omkring 65 millioner. I dag ligger kostnadene på omkring 33 millioner, sier Paul Røland.

– Er kostnadene til å regulere opparbeidede pensjonsrettigheter for renholderne som ble virksomhetsoverdratt, tatt med i dette regnskapet?

– Nei. Det var kostnader man ville hatt uansett, mener Røland.

Derimot tar vi det for gitt at i det første regnestykket, hvor renholdet kostet 65 millioner, er disse kostnadene naturligvis med. Skal regnestykkene kunne sammenliknes, må samme kostnader være med i begge. For 135 renholdere, flere med lang fartstid i kommunen, er den årlige reguleringspremien et betydelig beløp. Ifølge kilder i pensjonskassa i Drammen kan det dreie seg om mer enn en tredel av det de påstår å spare hvert år.

Uverdig personalpolitikk

Uten et konkret beregningsgrunnlag utover det ECON laget i 2008, er det også

FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

På ansattes bekostning: Fagforbundet Drammens leder, Elisabeth Arntsen vet hvem som har betalt prisen for privatiseringa.

vanskelig for Fagforbundet Drammen å kommentere tallene. Fagforeningsleder Elisabeth Arntsen vet likevel godt hvem som har betalt prisen.

– I første anbudsrunde har kommunen litt innflytelse på hva som skjer med de ansatte. Men når anbudet etter tre år blir lyst ut på nytt, er de ansatte nærmest rettsløse. Firmaene som fikk anbudet i første runde tapte, og resultatet er at de ansatte blir kasteballer og ofret i kampen mellom tilbyderne, sier fagforeningsleder Elisabeth Arntsen.

Hun er ikke i tvil om hvem som har betalt de pengene ordføreren sier kommunen har spart på å privatisere renholdet.

– Det er selvsagt de ansatte som ikke lenger er en del av den kommunale pensjonskassa som har betalt prisen, av egen lommebok. I kommunene i dag be-

Skitten bransje: Drammen kommune har kvittet seg med Bransjen de tidligere kommunalt ansatte er kastet ut i er

tales cirka 20 prosent av bruttolønna inn i pensjon for de ansatte, mens det i disse firmaene betales to prosent, sier Arntsen.

Elisabeth Arntsen synes dette er en stygg personalpolitikk.

– Her jobber folk for kommunen i år etter år. De tar utdanning som fagarbeidere og leverer kvalitet, og så er dette takken.

Renholdsbransjen – en tapt bransje?

Arbeidsmannsforbundet organiserer renholdere i private virksomheter. Da renholderne i Drammen ble overdratt til private firmaer i 2007, var det Arbeidsmannsforbundet som overtok medlemskapet deres fra Fagforbundet. Distriktssekretær i Arbeidsmannsforbundet Oslo og Akershus, Geir Gambo Nilsen, forsikrer at han aldri har hørt om en renholdsbedrift som betaler inn mer enn to prosent av bruttolønnen i pensjon for de ansatte.

– Dette henger ikke på greip, er reaksjonen fra forbundets ekspert på renholdsbransjen når han får høre at Drammen kommune skal spare titalls millioner årlig på å ha privatisert renholdet.

Gambo Nilsen forteller om en bransje

med mye skattesnusk, underbetaling, hvitvasking av penger, sosial dumping og direkte alvorlig kriminalitet. Dessverre har ikke den allmenngjorte tariffavtalen fra 2011 for renholdere gjort bransjen renere.

– Det er mange måter å omgå tariffavtalen på, og det offentlige er de verste til å støtte oppunder dette markedet. De velger ukritisk de billigste anbudene og fører ingen kontroll med lønns- og arbeidsforhold for dem som rengjør lokalene deres, sier han.

Arbeidsmannsforbundet er et lite forbund som strever med å følge opp alle tips om utnyttning og kriminalitet de får melding om. Men de har god kontakt med Økokrim og Skatt Øst.

Manglende kontroll

– Hvordan kontrollerer Drammen kommune at de som vasker kommunens bygninger har tarifflønn?

– Det er vanskelig å sjekke hver enkelt på grunn av personvernet. Men kommunen stiller krav om tarifflønn i anbudsdokumentene, sier daglig leder i Drammen Eiendom, Paul Røland.

– Hvis det er mange kommuner som lever etter dette – så er det jo fritt fram for sosial dumping, sier Bjørn Kristian Rudaa, økonom i Fagforbundet.

Han understreker at «Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter» er klar: Kommunen kan kreve dokumentasjon og har også sanksjonsmuligheter.

ILL. FOTO: KARI-SOFIE JENSEN

Privatisering i Drammen

FOTO: TONE SVERRSON ØRMEIN

alle sine kommunale renholdere. Pengene kommunen har spart er tatt fra de ansattes lønn og pensjon. Preget av skattesnusker, underbetaling, hvitvasking av penger, sosial dumping og alvorligere kriminalitet.

Tenker på et tall

Synes politikerne i Drammen at det er ærerikt å kutte ned på lønns- og pensjonsbetingelser for en lavlønnsgruppe som i mange år har gjort en innsats for å ivareta renholdet kommunens bygg?

I evalueringsrapporten fra Econ Pöyry (2008) om «Konkurransutsetting i Drammen kommune» står det følgende under avsnittet om effekter av konkurranseutsetting av renhold: «For renhold er det i første rekke innsparinger i personalutgifter, i første rekke gjennom lavere pensjonsforpliktelser, som er hovedårsaken til innsparingene».

I anbudet på renhold var det ti tilbydere. Det kommunale, interne budet lå 60 prosent høyere enn anbudet med lavest pris, mens et av de andre private budene lå hele 90 prosent høyere. Å avgjøre anbudet kun på basis av lavest pris vil ofte innebære at man lar jobben utføres av mindre seriøse aktører med lavest mulig lønns- og arbeidsvilkår. Det er dette som kalles «vinnerens forbanelse».

Når det var store forskjeller i personalkostnader per ansatt i dette anbudet, er det forstemmende å lese i rapporten at kontrollen med kvaliteten på renholdet har vært mangelfull. I tillegg har de kontrollene som er blitt gjort, avslørt at kvaliteten på renholdet har vært variabel.

Men enda mer alvorlig er det at rapporten ikke sier noe om kontroll av lønns- og arbeidsvilkår for ansatte. De fleste vet at i renholdsbransjen er det en stor andel useriøse aktører. Det innebærer at kommunen har plikt på seg til å påse at lønns- og arbeidsvilkår ikke er dårligere enn landsomfattende tariffavtaler eller allmenngjøring av tariffavtaler (som renhold er omfattet av). Det fremkommer av forskrift fra 2008, om

Bjørn Kristian Rudaa, økonom i Fagforbundet

lønns- og arbeidsvilkår ved offentlige anskaffelser.

Ifølge ledelsen i Drammen Drift foretas det ikke slike kontroller av lønns- og arbeidsvilkår. Det påstås at det er strid med personvernet! Manglende kontroll kan gjøre at den private aktøren rent faktisk kan operere med ulovlig lav avlønning, som igjen kan forklare besparelser.

I evalueringens konklusjon står det blant annet følgende: «Gruppen hadde ikke tilstrekkelig informasjon til å anslå transaksjonskostnadene (kostnader til utredning, anbudsprosess og oppfølging av tjenesteyter) som oppstår ved konkurranseutsetting».

Det betyr at kommunen ikke kan si med sikkerhet hvor store besparelsene ved konkurranseutsetting var.

BJØRN KRISTIAN RUDAA

Det er litt av noen politikere vi har.

Arntsen påpeker at artikkelen i NHO Service kommer akkurat nå fordi kommunen er i gang med å konkurranseutsette flere tjenester. I februar vedtok bystyret komiteen for helse, sosial og omsorg å slippe løs private aktører innenfor kommunens hjemmesykepleie.

– Utspillet kom for å berede grunnen.

Nå har vi det samme flertallet på Stortinget som vi har i kommunen, så nå har de fått blod på tann. De forstår ikke at de er arbeidsgivere og er i ferd med å redusere kommunen til et selskap for kjøp og salg, sier Arntsen.

Fagforeningsleder Arntsen synes også det er underlig at ordføreren uttaler til OSS tillitsvalgte at han er veldig for-

nøyd med jobben de 4300 ansatte i kommunen gjør og at de ønsker å framstå som en kommune som tiltrekker seg godt kvalifisert arbeidskraft, når han i neste runde ønsker å konkurranseutsette og privatisere så godt som de fleste tjenester kommunen har.

– Det betyr at de ser for seg at de kan kvitte seg med arbeidstakerne, som de

har gjort med renholderne. Dette harmonerer også lite med alt arbeidet administrasjonen holder på med når det gjelder involvering, arbeidsglede og nærvær, sier fagforeningslederen.

KARI-SOFIE JENSSEN

Politikernes arbeidsgiveransvar?

Bjørn Kristian Rudaa legger til at det høres vanvittig ut at kommunen sparer 33 millioner årlig på at private utfører renholdet i kommunen.

– Hvis beløpet virkelig stemmer, betyr det at det antakelig er vesentlig færre renholdere med betydelig dårligere pensjon og lønn, som utfører renholdet. Hva annet er det å spare på? I all hovedsak er kostnadene til renhold knyttet til lønn. Og hvis dette stemmer, så må jo kommunen selv ha vært en elendig arbeidsgiver og fått svært lite ut av sine ansatte, sier han.

– Er det ikke en fallitterklæring som arbeidsgiver å måtte overføre egne ansatte til en annen arbeidsgiver for å få mest og best mulig ut av dem?

– Våre 4300 ansatte gjør en kvalitetsmessig svært god jobb. Til løsning av oppgaver som eksempelvis renhold, renovasjon, brøyting og annet har kommunen som bestiller et klart krav til kvalitet. Det at andre enn kommunen kan gjøre arbeid på disse områdene innenfor kvalitetskravet, men til en lavere pris, viser vel at det på enkelte områder også er flinke folk utenfor det offentlige, svarer ordfører i Drammen, Tore Opdal Hansen (bildet), på e-post.

– Ved privatisering er det som regel de samme ansatte som for eksempel skal

vaske de samme gulvene i de samme bygningene, men bare billigere. Kan du se at det ender med at det er den enkelte, i dette tilfellet renholder, som betaler prisen i form av å løpe fortere, få lavere lønn og stor reduksjon i pensjonen sin?

– I Drammen hadde vi tidligere mange verksteder for vedlikehold av maskiner og utstyr. I dag har vi i større grad serviceavtaler som inngår i kjøpet av eksempelvis en bil. Hvis det offentlige skal være en god, fremtidig arbeidsplass for de ansatte så mener jeg en må være åpen for nye muligheter. Vi øker antall ansatte i Drammen hvert eneste år fordi oppgavene blir større og vi trenger flere til å løse oppgavene, svarer ordføreren.

Det konkrete spørsmålet om renhol-

FOTO: DRAMMEN KOMMUNE

derne blir stående ubesvart: Er det virkelig sånn Drammen kommune ønsker å spare penger – ved å overlate sine ansatte til ukontrollerte vilkår i en bransje som er uoversiktlig, useriøs og skitten?

KARI-SOFIE JENSSEN

KARI-SOFIE JENSSEN

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: TRUDE TIENSVOLD

FOTO: MARTINE GRYNMYR

RUNE EKLUND BREISNES
nestleiar i Fagforbundet
Ungdom

KOMMENTAREN

Den langsiktige eigarskapen

Kor langt kan ein styre etter ideologi utan å skulle ta omsyn til røyndomen me lever i?

Dette er noko eg fryktar regjeringa ønskjer å finne ut av. Det offentlege ordskiftet har i tida etter Høgre/Frp-regjeringa tok over, i stor grad handla om norsk landbruk og kommunisme, landbruksminister sine kundelister som lobbyist, Solveig Horne som har lært om likestilling hjå Don Draper og resten av gutane i Mad Men, og sjølv sagt ikkje minst reservasjonsrett og pappaperm.

Sakene som er nemnde her, har i stor grad overskygt næringsminister Mæland sine forsøk på å svare på det innleiande spørsmålet mitt. Noreg skal seljast, og det som måtte ha funnest av pragmatiske høgrefolk, sit stille i båten.

Det planlagde nedsalet i Entra er eit godt eksempel. I den grad overskotet frå 2013 har vore tatt med i rekninga, er det ikkje tillagt mykje ettertanke. Overskotet gav langt større inntekter til staten enn kva plasseringa av overskotet frå eit sal inn i pensjonsfondet kunne gitt.

Skylappane til Monica Mæland er plassert svært nær augo, så eg lurar på om ho i det heile tatt er i stand til å sjå. I tillegg til det som ser ut som dårleg samfunnsøkonomisk strategi, har salet av Entra også enkelte symbolske implikasjonar. Her er det blant anna snakk om å selje unna bygget som huser nasjonalbiblioteket. Det er så langt ikkje sagt noko om å føre enkelte av signalbygga tilbake til Statsbygg, som Entra er utskilt frå.

Det er ingen tvil om at «less is more»-tankegangen er godt innarbeidd i Mæland. Konsekvensane av denne tankegangen vil vere vanskeleg å reversere. For det handlar om meir enn dei 200 statseigde bygga i porteføljen til Entra. Den norske økonomien er bygd opp rundt klok forvaltning av naturressursane våre, enten det er snakk om fisk, olje eller vatn.

Om privatiseringshungeren får tid til å feste seg i regjeringslokala, er eg redd ingen ting er trygt. Er du blind for røyndomen, og blir leia framover av den uregulerte, frie marknaden, finn du alltid ein grunn til å selje unna. Slik ser ein det er med fiskeressursane våre i nord. Havflåten til eit gitt selskap går med 210 millionar i pluss, medan foredlingsindustrien på land, som høyrer til same selskap, går med ni millionar i minus. I staden for å sjå selskapet under eitt, med 201 millionar i overskot, har ein da gode grunnar til å sende fisken til Kina, og samstundes tømme kysten for folk. I lys av dette ønskjer framleis regjeringa å selje fisken som evigvarande kvoter?

Å skulle forvalta ressursar som me som nasjon har fått opp i hendene, eller som me har bygd gjennom tid, krev ein del av oss som folk, og ein heil del av politikarane som me vel til å styre landet. Det kjem til slutt ned til tankar om fellesskapen, og ikkje minst berekraft. Det handlar om ein prioriterer kortsiktig profitt eller langsiktig eigarskap. Forvaltning av eigarskap og forvaltning av naturressursar til det beste for fellesskapen, er eg sikker på det er fellesskapen som er best skikka til å handtere.

oss dommen har falt

Vant viktig pensjonssak

I likhet med mange andre kommuner, ga Vestvågøy på 70-tallet arbeidstakere anledning til å reservere seg mot å delta i den obligatoriske pensjonsordningen. I 2011 slo Arbeidsretten fast at reservasjonsretten var ulovlig siden pensjonsordningen var en del av tariffavtalen.

Vestvågøy kommune innførte i 1977 en pensjonsordning for samtlige ansatte. Saksøkerne i denne saken reserverte seg mot innmelding i ordningen, og fraskrev seg samtidig ethvert krav om pensjon. Til

sammen 50 ansatte reserverte seg mot medlemskap.

Pensjon del av tariffavtale

Saken havnet i Arbeidsretten etter at tre tidligere arbeidstakere i Vestvågøy klaget via Fagforbundet. Kommunen ble dømt til å utbetale pensjon til arbeidstakerne. Kommunesektorens organisasjon KS kjørte saken på vegne av Vestvågøy.

De anket dommen

Vinteren 2013 utbetalte Vestvågøy kommune kompensasjon til de tre saksøkerne etter at Arbeidsretten avviste anken fra KS. Samtidig slo kommunen fast at utbetalingen kun skulle gis til de tre som tok saken inn for Arbeidsretten.

Fagforbundet stevnet kommunen

Det aksepterte ikke Fagforbundet. Forbundet tok ut stevning i Lofoten tingrett på vegne av ti tidligere og nåværende

arbeidstakere. Kravet var utbetaling av pensjon på linje med dem som deltok i den obligatoriske ordningen.

Det førte til et motkrav fra KS. Ved eventuell utbetaling krevde KS at kommunen skulle motregne de to prosentene ansatte skulle betalt i pensjonstrekk, samt rente på trekket.

Arbeidsretten forståelse gjelder

Tingretten bemerket at «Av arbeidstvistslovens § 34 (2) følger at dersom Arbeidsretten i sin domsslutning har fastslått en bestemt forståelse av en tariffavtale, gjelder denne forståelsen også enhver arbeidsavtale som bygger på tariffavtalen. Arbeidsrettens dommer har derfor i slike saker rettskraftig virkning utover den konkrete sak som avgjøres i domsslutningen».

Tingretten avviste også at kommunen kan kreve noe tilbakebetalt av arbeidstakerne, fordi det er kommunens egen feil-

aktige oppfatning av reservasjonsretten som har satt den i denne situasjonen. Saksøkernes egenandel skulle uansett ikke tilfalt kommunen, men forsikrings-selskapet som er ansvarlig for pensjonsavtalen.

Berører mange

Dermed vant saksøkerne på alle punkter. Tingretten dømte Vestvågøy kommune til å betale saksøkerne pensjon i samsvar med Hovedtariffavtalens kapittel 2, pkt 2.0 jfr pkt 2.1. Kommunen må også betale saksomkostningene.

KS har anket saken. Hvis dommen blir stående regner Fagforbundet med at den vil skape presedens for andre kommuner som innvilget reservasjonsrett. Utfallet vil derfor berøre en rekke arbeidstakere i hele kommunenorge.

MARIANNE BILLING

Flere forbedringer i tillitsvalgtportalen

Distribusjonsverktøyet i tillitsvalgtportalen gjør det enkelt og billig å holde kontakten med medlemmene på e-post og sms, og for styret å holde kontakt med hverandre.

Etter ønske fra tillitsvalgte, har nestlederne fått samme mulighet som foreningslederne til å sende e-post og sms til flere forskjellige mottakergrupper fra tillitsvalgtportalen. Ungdomstillitsvalgte har fått tilgang til å sende e-post og sms til medlemmer under 30 år, elevmedlemmer og studentmedlemmer i sin forening. Pensjonisttillitsvalgte har fått to nye mottakergrupper og kan nå velge mellom tre lister i egen forening:

- Pensjonistmedlemmer (alle, både med og uten kontingentfritak)
- Uføremedlemmer
- Attføringsmedlemmer

Alle lister hentes og holdes oppdatert fra Fane2. Medlemmer som ikke har registrert seg med e-postadresse eller mobilnummer, kan ikke nås på denne måten.

Slik gjør du

Du finner verktøyet når du logger deg inn i medlemsportalen. Du må være registrert som bruker av medlemsportalen, og med et verv i Fane2, for å få tilgang.

Vi minner om at e-post er gratis, mens sms koster penger som belastes foreninga. Husk også at medlemmene gjerne vil ha nyttig informasjon, men ikke bombarderes av det.

Vi håper verktøyet svarer til forventningene, og hører gjerne fra dere som har forslag: netthjelp@fagforbundet.no

Avsporing

Forlaget Manifest har gitt ut en ny pamflett om konkurranseutsetting av jernbane i Norge. Pamfletten er skrevet av Ida Søraunet Wangberg.

- Hun stiller disse spørsmålene:
- Hva har oppsplitting og markedsrettning gjort med jernbanen?
- Hva skjer om NSB må konkurrere med private?
- Hva kan vi lære av Europas beste og verste jernbaneland?

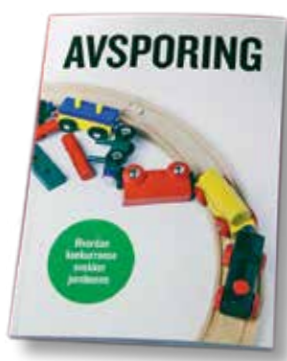
En heftig debatt i Stortinget nylig viste at det i dag er flertall der for konkurranse.

Norge var tidlig ute med å tilpasse jernbanen konkurransekravene fra EU. Men i mange EU-land er det stor motstand mot tilpasning, både i Frankrike, Sveits, Italia, Tyskland, Belgia, Irland og Østerrike. I Sve-

rige og Storbritannia har de konkurranseutsett og privatisert. Der har fått smake konsekvensene av konkurranse på skinnene.

Svensk togkaos og store problemer med togsikkerheten i Storbritannia har flere av oss opplevd og i alle fall lest om.

Bestill pamfletten: post@manifestanalyse.no

Rettelse fra Oss nr 2-2014:

Fagforbundets nye palestinaambassadører

Akershus: Lynette Frøyhov
Aust-Agder: Venke Anny Nes
Buskerud: Magnus Langstrand
Finnmark: Ole Ingvald Hansen
Hedmark: Thomas Aaslund
Hordaland: Sara Bell
Veronika Sandanger

Møre og Romsdal: Isabel Trustrup
Nordland: Torild Holmedal
Bengt-Ole Larsen

Nord-Trøndelag: Cathrine Hansen
Oppland: Olav Aannerud
Bjørseth

Oslo: Stein Olav Ringen
Liz Aslaksen
Rolf A. Solås
Rogaland: Tove Elise Førland
Sogn og Fjordane: Anne Kristin Førde
Sør-Trøndelag: Ole Roger Berg
Sonia Kvam
Ragnar Steinstad
Britt Ås
Telemark: Jens Eckhoff
Troms: Liv Else Kallhov
Vest-Agder: Eddie Whyte
Vestfold: Pål A. Hauge
Østfold: Christiansen

oss faglig kokebok

Behov for dugnad

Godt inne i et nytt år med ny forbundsledelse, nye styringsdokumenter og nytt materiell, må vi ta en dugnad for å oppdatere brosjyrer både på papir og nett.

Fagforbundet er en stor organisasjon og alle medlemmer skal ivaretas på en god måte. Det gjelder ikke minst ved god og korrekt informasjon. Forbundet presenterer seg selv og informerer medlemmer, tillitsvalgte og verden forøvrig både på papir, nett, facebook og blant annet gjennom Fagbladet og Oss tillitsvalgte.

Alle skal ha sitt

Det er utfordrende å ha så mange informasjonskanaler og så mange og ulike målgrupper. Organisasjonen har over hundre yrkesgrupper som skal ha spissa

yrkesfaglig informasjon og målretta vervemateriell. Med en stor brosjyreproduksjon og stadig utvidelse og forbedring av nettsider er det ikke til å unngå at noen opplysninger foreldes uten at den respektive trykksaken eller nettsida blir endret.

Målet er naturligvis at all informasjon skal være korrekt. Alle medlemmer skal for eksempel når de logger seg inn på SIN EGEN SIDE i medlemsportalen finne det som er spesifikt for akkurat dem.

Alle har et ansvar

Når det gjelder brosjyrer og håndbøker er det viktig at fagforeningene og fylkene sjekker før de deler ut, at de ikke har for gammelt materiell på lager. Siden brosjyrer er ferskvare, er det lurt å unngå å ha store opplag liggende på fagforenings- og fylkeskontor. Det er lett å bestille fra brosjyredatabasen via posten i Keysers gate 15, og også å laste ned fra nett.

Oppdager dere faktafeil i det dere laster ned, meld fra til informasjonsavdelingen. Det samme gjelder om dere finner uklarheter eller feil på noen av nettsidene. Vi sentralt i Fagforbundet er helt avhengige av tilbakemeldinger fra dere.

Tøft å tåle

Når sjefen trakasserer – hva gjør vi da? Ny bok fra Res Publica, skrevet av Ingar Kaldal. Hvordan opplever og snakker vi som ansatte slike situasjoner og hvilke rettigheter har vi? Hvordan reagerer vi som kolleger når noen blir mobbet og trakassert på jobben? Hvorfor brukes ordet taushetsplikt når det er snakk om sensur og munnkurv? Hvorfor er en «lojal» arbeidstaker en som ikke sier i fra om problematiske forhold på arbeidsplassen? Hva menes egentlig med at arbeidslivet blir «stadig tøffere»?

Kaldal viser også hvordan vi lett unnskylder ledere som trakasserer. Boka bestilles på Res Publicas nettside.

e-læring for kasserere

LOfavour har sammen med Sparebank1 utviklet et e-læringskurs for kasserere i.

Dette grunnkurset er et supplement til forbundenes egne skoleringsopplegg.

Et e-læringskurs gjør at alle i fagbevegelsen, både ansatte og tillitsvalgte, kan teste egen kunnskap om kasserers oppgaver.

Kurset ligger på www.lofavor.no under fanen «for tillitsvalgt».

Under samme fane ligger også annet materiell, filmer, foredrag og kursopplegg om LOfavour-programmet

Fagforbundet siden sist

■ Mandag 10. mars inngikk Fagforbundet og Øvre Eiker kommune en ny samarbeidsavtale om kvalitetsutvikling i kommunen. Den bygger på grunnprinsippene om et likeverdig trepartssamarbeid. Effektiv utnyttning av kommunens ressurser og involvering av innbyggerne står sentralt.

■ Brannkonstablene i Bamble er nå oppgradert til førstehjelpere. Gjensidigestiftelsen og Fagforbundet sørger for at det blir gitt økt kompetanse på livgivende førstehjelp. Det skal bidra til at de blir enda bedre førstehjelpere, i tillegg til at de kan kalles ut når ambulansen er mer enn 20 minutter unna.

■ Fagforbundet inngår en samarbeidsavtale med Høgskolen i Hedmark for å bidra til økt forsknings- og utredningskapasitet. Avtalen er på tre år.

■ Nytt streikemateriell er laget og sendt ut i organisasjonen. Fagforeninga oppfordres av konfliktberedskapsgruppa om å gå gjennom den nye håndboka med alle tillitsvalgte.

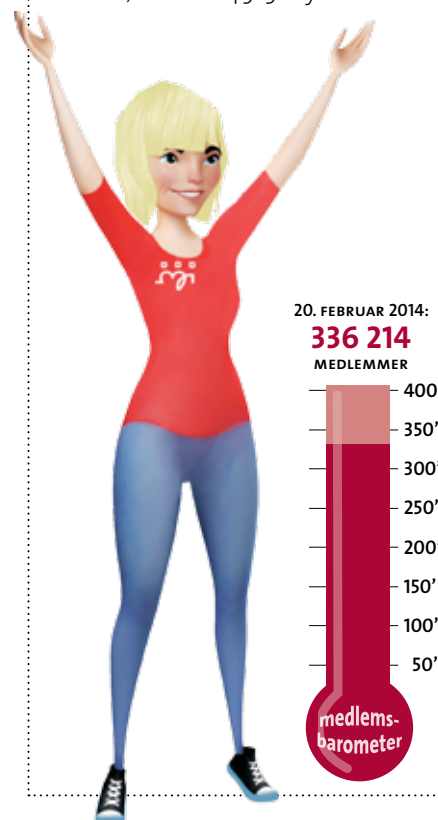
■ Pengeinnsamlingen til Prøysenstjerna, folkegaven til Alf Prøysens 100-årsdag, fortsetter. Fagforbundet Ringsaker bevilget kroner 5000,- til Prøysenstjerna. De utfordrer samtidig andre fagforeninger i Ringsaker kommune til å gjøre det samme.

■ I Halden kommune i 2013 har deltidsbruken i helsesektoren blitt verre, ikke bedre. Dette ødelegger alle muligheter til å få flere i fast arbeid, mener leder for Fagforbundet Halden, i følge Kirsti Rørmyr.

■ Tariffoppgjøret for industriarbeiderne mellom Norsk Industri og Fellesforbundet kalles frontfagsoppgjøret. Det omfatter 33 066 ansatte i konkurranseutsatt industri. Resultatet i dette oppgjøret dannet grunnlaget for oppgjøret i offentlig sektor.

■ Fagforeningsleder Anette Dahl Wiig mener altfor få av hennes 2300 medlemmer i Fagforbundet Stavanger varsler om avvik og kritikkverdige forhold. Det anser hun som et alvorlig problem og tror politikerne i byen vil få sjokk hvis det skjer.

■ Fagforbundet har nå 336 214 medlemmer, hvorav 214 323 er yrkesaktive.

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet

OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no

ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no

FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no

marianne.billing@fagforbundet.no

maria.wattne@fagforbundet.no

LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 21. mars 2014

OPPLAG: 20 000

TRYKK: Aktietrykkeriet

ISSN: 1891-2184

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

tillitsvalgt min hverdag

oss@fagforbundet.no

Turnustrollet i Drammen: Elin Kvarekval Hansen er hovedtillitsvalgt. Hun påstår at hun er født og oppvokst i en turnus, med to turnusarbeidende foreldre. Men 13-timers dagsverk innenfor sjukehjemmene vil hun ikke være med på.

Elin Kvarekval Hansen

Elin er tillitsvalgt for de ansatte på Drammen bad, i helse og omsorg og flere av boligene for psykisk utviklingshemmede i Drammen kommune. I tillegg er hun foreleser i turnusarbeid og andre arbeidstidsordninger.

– Jeg brenner for turnus og arbeidstidsordninger. Det er flott å jobbe turnus! Tenk deg å kunne sale opp hesten og ri seg en tur på en helt vanlig dag eller gjøre akkurat hva en vil, uten å måtte ta ut en feriedag, sier hesteeier og hjelpepleier Kvarekval Hansen.

Helgejobbing

– Dette med lange vakter bunner i ønsket om å ikke jobbe i helgene. Skal de jobbe 13 timer på lørdag og 13 timer på søndag, så jobber de jo nesten to helger på en helg. Dette forstår jeg ikke, sukker Kvarekval Hansen. Hun mener det nesten er blitt en tvangstanke innenfor helsesektoren at man skal ha fri i helgene.

– Jeg synes det er kjempekoselig å

jobbe i helgene. Vi brukte å forberede helgene på fredag, sånn at vi kunne hygge oss med beboerne hele helga. Det er jo vi sjøl og vår innstilling som er avgjørende for om vi skal ha en hyggelig helg på jobben. Møter du opp sur og gretten og synes synd på deg sjøl, så blir helga deretter, mener Kvarekval Hansen.

Trist med turnus?

– Det er ikke synd på oss som jobber turnus. Vi har færre arbeidende timer i løpet av året enn andre, vi har hverdager fri hvor vi kan gjøre hva vi vil og vi tjener ekstra på kveld, natt og helg. Kvarekval Hansen mener det har utvikla seg en ide om at det er synd på dem som jobber helger i helsesektoren.

– Det er ikke mange som snakker sånn om dem som jobber i politiet, innenfor transport eller andre skiftarbeidere.

Ikke med på lange vakter

Innenfor helse og sosial i Drammen

kommune kjører de ønsketurnus. De ansatte bestemmer i stor grad når de skal jobbe og når de skal ha fri. Men – det er et visst antall tidligvakter, kveldsvakter og helgevakter som skal dekkes i løpet av turnusperioden.

Ifølge Elin er dette bra for den enkelte og veldig bra for sjukefraværet. Og de holder seg strikt innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser.

– Jeg brenner for ønsketurnus, men kom ikke til meg med forslag om 13-timers vakter, da slokner ilden. Jeg har lyst til å se beina på den personen som jobber 13 timer på et sjukehjem. Målet må være høyere grunnbemanning, ca 7,5 timer per dagsverk og en turnus med god flyt. Da har vi det godt på jobben og kan være like opplagte til å ta vare på beboerne første som siste time av arbeidsdagen.

KARI-SOFIE JENSSEN

Fagforbundet Skedsmo:

MARIT IREN LARSEN er valgt

som ny HTV. Marit er spesialhjelpepleier, og har vært plasstillitsvalgt og aktiv i i seksjonen i mange år. Hun overtar etter Jeanette Østvang som har vært HTV i Skedsmo kommune i seks år

WENCHE L. STØYLEN er valgt

som ny HTV i Fagforbundet Froland. Wenche jobber som barne- og ungdomsarbeider på Froland skole i Aust-Agder.

STIG SANDVIK er hovedverneombud i Hammerfest kommune.

Han er også valgt inn i fylkesstyret i Finnmark med tale- og forslagsrett.

Stig skal ivareta tema rundt

helse, miljø og sikkerhet

(HMS) i fylkeskretsen.

METTE NØDVEDT er valgt som ny

hovedtillitsvalgt for Fagforbundet i Sør-Varanger for to år.

Fagforbundet Reinsvoll har valgt ERIK HARDE DAHLÉN som ny DTV. DTV er i Spekter det samme som HTV i KS. BODIL SIVESINDTAJET, HEGE MERETHE SAGLIEN og STEIN OUDENSTAD ble TV etter hovedavtalen. Ungdomstillitsvalgt ble:

HENNING ENGESKAUG KARLSEN og pensjonisttillitsvalgt er STEIN OUDENSTAD. De som har gått ut er SOLFRID PAULSRUD, IRENE AANDALEN SVEEN og FREDRIK ORMESTØYL.

Fagforbundet Sandefjord har valgt JOHN-OLE ENGNES til ny

leder/HTV. Han er 50 år, opp-

rinnelig fra Loppa kommune i Finn-

mark. Han kommer fra jobben som barne- og

ungdomsarbeider i en kommunal barnehage.

Etter 12 år som leder i Fagfor-

bundet Nes har GRETE SJØLI nå

overlatt vervet til VERA SUSAN

OLSEN.

Fagforbundets leder METTE

NORD og nestleder ODD HALD-

GEIR LARSEN ble valgt inn i LOS

sekretariat i februar.

Fagforbundet Nord-Aurdals

nye styre:

Leiar TERJE OLSEN, nestleiar LIV

ENGEMOEN, sekretær BERIT

HAMBRO, kasserer ODDVAR

ØYEN, HTV TERJE OLSEN, HTV

BERIT HAMBRO, styremedlem

ANN KRISTIN TVEIT (SHS), styre-

medlem GINE GRØNDAL (SST),

styremedlem JONNY RYE

(SKKO), opplæringsansvarlig

LIV ENGEMOEN, varamedlem-

mer HALDIS NORA SVEEN og

ODD IVAR HOLENE.

Tøff spansk hverdag

LO-leder Gerd Kristiansen oppsummerer fra studietur til Spania at retorikken mot spansk fagbevegelse, er lik den i Norge. Den konservative tenkinga er den samme: Fagbevegelsen er en bremsekloss når det gjelder å innføre et mer fleksibelt arbeidsmarked.

Medlemmer av LO-sekretariatet melder videre etter besøket hos sine to spanske søsterorganisasjoner UGT og CCOO, at krisa i Spania langt fra er over, selv om det meldes om en svak vekst i spansk økonomi. Av Spanias 47 millioner innbyggere, er bare ca 16 prosent organiserte, mot Norges ca 50 prosent.

Ledighet rammer unge og kvinner

Ledigheten er på 25 prosent, og over halvparten av unge under 25 år er ramma. Om lag 390 000 offentlige arbeidsplasser er kutta, noe som først og fremst rammer kvinner i helse- og sosialsektoren. Oppgavene utføres nå av de samme kvinnene i regi av familien og som ulønnet arbeid. Historiene er mange om dem som henter bestemor ut fra aldershjemmet, for dermed å få hennes lille alderpensjon kanskje som eneste inntekt. I tillegg sparer de avgiften til aldershjemmet. Andre eksempler er den nye «generasjonsboligen» bestående av tre generasjoner i besteforeldrenes lille, men nedbetalte leilighet.

Fagbevegelsen mot marked og kirke

Fagbevegelsen har sagt klart fra om hva de mener om politikken gjennom en rekke generalstreiker. Det har hatt liten effekt. Spania har formelt sett sluppet unna klørne til Troikaen, «det trehodete trollet» bestående av EU-kommisjonen, den europeiske sentralbanken, ESB, og IMF. Det internasjonale pengefondet. Den spanske regjeringa fører den samme politikken på egen hånd for å få tilgang til garantier som kan redde landets banker. Den nåværende konservative regjeringa fører en liberalistisk økonomisk politikk og en konservative familiepolitikk. Den mener egentlig, i likhet med den katolske kirka som fortsatt har politisk innflytelse, at kvinnen passer best i hjemmet. Endringene for å endre abortlova i restriktiv retning, bekrefter dette synet.

Angriper arbeidsrettslovgivning

Av de mer alvorlige ting er endringer i arbeidsrettslovgivning som svekker fagbevegelsen i stor grad. Nasjonale tariffavtaler undergraves, arbeidsgiver trenger ikke å fornye avtaler som går ut og de kan forhandle med hvem de vil, uten å snakke med fagforeningene. De rike slipper unna, slik at økonomiske forskjeller som var store fra før, øker enda mer. Den økonomiske politikken virker ikke. Hverdagen for den menige spanjol er vanskelig.

KILDE: EUROLOGGEN

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!